

● ChatGPT ●

Ton Valkenburgh

We worden op dit moment overstroomd met berichten over kunstmatige intelligentie. De een ziet het als een bedreiging, maar de ander ziet een leven zonder arbeid in het verschiep waarbij robots het werk verrichten. De storm over ChatGPT en het gebruik daarvan door o.a. Microsoft vraagt erom het eens nader te bekijken.



OpenAI is de ontwikkelaar van ChatGPT en heeft naast dit programma nog meer ijzers in het vuur, namelijk **Whisper** een programma dat spraak naar tekst kan omzetten en vice versa, en **Dall-E2** een programma dat op een wel heel artistiek manier beelden kan manipuleren. Neem eens een kijkje op hun website: <https://openai.com/>

In de jaren '60 en '70 werd er gewerkt aan Expert Systemen. Toen werd dit gezien als een groot succes in kunstmatige intelligentie. Hoewel dit een interessante ontwikkeling was, werd het overschat. Het had niets te maken met kunstmatige intelligentie. Het waren systemen die gericht waren op gespecialiseerde professionele gebieden. Vooral voor medische diagnose werd er veel van verwacht. Kort door de bocht waren het eigenlijk gegevensbanken waarin de kennis van experts was vastgelegd. Door een algoritme dat vragen stelde en daarmee zocht in de gegevens bank werd bijvoorbeeld een potentiële medische diagnose gesteld. Dit moest een medicus helpen de juiste diagnose te stellen. Het had niets met intelligentie te maken.

Met de huidige opzet met deep learning zijn we wel een behoorlijke stap verder gekomen. Als we teruggaan naar die medische toepassingen zien we dat we nu naar patroonherkenning bij bijvoorbeeld mri-scans zijn gegaan. Het is ongelooflijk knap wat men heeft bereikt, maar het is nog steeds een gegevensbank waarin slim wordt gezocht aan de hand van een aantal criteria. Ik ben echter zo vrij te stellen dat dit ook niets te maken heeft met kunstmatige intelligentie. Een echt intelligent systeem weet volgens mij iets nieuws te bedenken uit niets. De tot nu toe gerealiseerde systemen missen bijvoorbeeld de menselijk intuïtie.

ChatGPT heeft veel artikelen in de media opgeleverd. Het zou teksten genereren die niet te onderscheiden zijn van teksten die door mensen zijn opgeleverd. Scholieren hoeven geen werkstuk meer te maken: 'Dat kan wel met ChatGPT!' Leraren zouden niet kunnen zien of het automatisch is gegenereerd of door de leerling zelf is geschreven. Het leek me interessant genoeg om er dus maar eens mee aan de slag te gaan.

ChatGPT biedt de mogelijkheid om er gratis mee te spelen. Een mooie gelegenheid om er als middelbare scholier een werkstuk over de Groningse gaswinning mee te maken. Helaas heeft het gratis account een beperking: er wordt na een bepaald aantal woorden of zinnen (?) gestopt.

De door mij opgegeven criteria waren: "werkstuk middelbare scholier over gaswinning in Groningen en de bijkomende problemen". Daarmee kreeg ik een inleiding op het werkstuk. Omdat dit mij niet beviel gaf ik ChatGPT nog een kans. Het tweede resultaat volgt hier onder:

In Groningen wordt al tientallen jaren gas gewonnen uit de bodem. Dit gas wordt gebruikt als energiebron voor huishoudens en bedrijven in Nederland en Europa. Echter, de gaswinning heeft ook bijkomende problemen veroorzaakt. In dit werkstuk zullen we deze problemen nader onderzoeken.

1. Aardbevingen

Een van de grootste problemen die veroorzaakt wordt door de gaswinning in Groningen zijn de aardbevingen. Deze aardbevingen worden veroorzaakt door de drukverlaging in de bodem als gevolg van de gaswinning. Sinds 1986 hebben er meer dan 1000 aardbevingen plaatsgevonden in Groningen. Deze aardbevingen hebben geleid tot schade aan gebouwen, huizen en infrastructuur. Veel mensen voelen zich onveilig en maken zich zorgen over de toekomst.

2. Schade aan gebouwen en huizen

Als gevolg van de aardbevingen hebben veel gebouwen en huizen in Groningen schade opgelopen. Dit kan variëren van scheuren in muren en vloeren tot het instorten van gebouwen. De schade aan gebouwen en huizen heeft geleid tot grote kosten voor eigenaren en de overheid. Veel mensen hebben hun huis moeten verlaten omdat het niet meer veilig was om erin te wonen.

3. Psychologische effecten

De problemen rond de gaswinning hebben niet alleen materiële gevolgen, maar ook psychologische effecten. Veel mensen in Groningen voelen zich machteloos en onzeker over hun toekomst. Ze zijn bang voor de volgende aardbeving en de schade die deze kan veroorzaken. Dit heeft geleid tot een toename van angststoornissen, depressies en andere psychische problemen.

4. Politieke kwestie

De problemen rond de gaswinning in Groningen zijn ook een politieke kwestie geworden. De Nederlandse overheid heeft de gaswinning lange tijd gesteund omdat het belangrijk was voor de Nederlandse economie. Echter, naarmate de problemen rond de gaswinning duidelijker werden, nam de druk toe om de gaswinning te verminderen of te stoppen. Dit heeft geleid tot politieke discussies en veranderingen in beleid.

5. Milieukwesties

Naast de directe problemen die worden veroorzaakt door de gaswinning, zijn er ook milieukwesties. De verbranding van aardgas leidt tot de uitstoot van CO₂, wat bijdraagt aan klimaatverandering. Daarnaast is er ook sprake van bodemverzakking als gevolg van de gaswinning. Dit kan leiden tot veranderingen in de lokale flora en fauna.

Conclusie:

De gaswinning in Groningen heeft geleid tot verschillende problemen, waaronder aardbevingen, schade aan gebouwen en huizen, psychologische effecten, politieke kwesties en milieukwesties. Het is belangrijk dat er oplossingen worden gevonden om deze problemen aan te pakken en de veiligheid en het welzijn van de inwoners van Groningen te waarborgen. De Nederlandse overheid heeft besloten

Mijn excuses voor het plotselinge einde. Had ik maar als zuinige Nederlander een betaald account moeten nemen. De zinnen zijn correct Nederlands. Dat heeft men dus onder de knie. Als ik leraar was zou ik denken dat dit was geschreven door een van de ouders, even aannemende dat die hoog opgeleid is. Dit is geen taal van een leerling van de middelbare school. Er staan zelfs geen taalfouten in, terwijl we dat zelfs nog zien bij werkstukken op de universiteit. Het taalgebruik lijkt veel op het wollige taalgebruik in de politiek. Het mist af en toe een kromme zin.

ChatGPT heeft in dit stadium van ontwikkeling toch wel waarde. Het kan je helpen om op ideeën te komen. Het nadeel is dat het niet laat zien waar de gegevens vandaan komen. Dat maakt controle op het resultaat niet mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan een vraag over een ziekte. Voordat je het weet krijg je voor Covid-19 een malariamedicijn aanbevolen.

Wat heel belangrijk is bij systemen die grasduinen op internet om teksten te genereren, is dat ze dan ook waarheden van onzin zouden moeten onderscheiden. Als het systeem nepnieuws zou herkennen, krijgen we misschien een goed middel tegen de Russische propaganda die verspreid wordt. Het gevaar is dan weer of we daarna alleen politiek correcte teksten gaan krijgen en zelfs Roald Dahl door ChatGTP gaat worden gekuist. Dus ieder voordeel heeft zijn nadeel.

ChatGPT laat zien dat we weer een stap verder gekomen zijn in het ontwikkelen van hulpmiddelen die weliswaar de mens nog niet kunnen vervangen, maar wel goede ondersteuning kunnen bieden. Het is in ieder geval belangrijk de ontwikkelingen op dit gebied te volgen en ook te onderzoeken welke ongewenste maatschappelijke gevolgen ze kunnen hebben.

